

122 роки тому було вбито російського царя. Замах організував українець Желябов

13 березня 1881 року в Санкт-Петербурзі відбувся найгучніший терористичний акт у Російській імперії: членами організації «Народна воля» був убитий російський імператор Олександр II. Того ж дня на престол зійшов його 36-літній син Олександр III.

Відверті заклики до тероризму, як до ефективного засобу досягнення соціальних і політичних змін у Росії, почали лунати майже відразу після воцаріння Олександра II в 1855 році. Та втілювати їх у життя почали під впливом теракту в США у 1865 році, в результаті якого був убитий президент Авраам Лінкольн.

Загалом замахів на життя Олександра II було аж п'ять. Його постать була дуже суперечлива і ворожа для революційно налаштованої молоді. Бо хоч він і скасував 1861 року кріпосне право, та відзначився жорсткою національною політикою. За його царювання було приєднано Північний Кавказ, завойовано значну частину Центральної Азії, придушено національно-визвольне повстання у Польщі, проводилося нещадне російщення українців. Так Олександр II схвалив Валуєвський циркуляр про припинення друку українською мовою, підписав Емський указ щодо заборони викладання української мови.

Не дивно, що троє з п'яти страчених за вбивство імператора були українцями – син полтавської козачки Андрій Желябов, попович з Чернігівщини Микола Кибальчич і праправнучка останнього українського гетьмана Кирила Розумовського Софія Перовська. У зв'язку з цим хотілося б згадати призабутого революціонера Желябова,

який і спланував вдалий замах.

Народився Андрій Желя-

Андрій Желябов

бов у Криму. Був дуже здібним, не терпів несправедливості, через що, власне, і пішов рано з життя. Він мав владний характер, був красивим, ерудованим, емоційним, звісно, його любили жінки. Замолоду у нього закохалася донька колишнього міського голови Одеси, цукрозаводчика з Черкащини Семена Яхненка Ольга. Та їхній шлюб не був тривалим, не стала дружина вірною подругою революціонеру. Але увійшовши до знаної української родини, бунтар з кримського степу, народоволець на псевдо «Тарас» став ще більшим українцем.

Після весілля молодята прожили кілька місяців у маєтку Семена Яхненка в Городищі, що на Черкащині. А Яхненко був до всього ще й одним із засновників української патріотичної організації «Громада». Зрозуміло, що Желябов почав шукати контакти і з українською інтелігенцією, на зборах «Громади» зблизився з українськими корифеями – Михайлом Драгомановим, Володимиром Антоновичем, Павлом

Чубинським. Україна була в його серці. Мабуть, далось взнати те, що мати Желябова походила зі старовинної козацької родини, один з її предків воював у війську Богдана Хмельницького.

Цікаво, що тоді, коли в Росії забороняли українську мову, коли свідомого українця автоматично зараховували до ворогів імперії, він виключно вдягав під піджак вишиванку. Не Франко, як вважається, першим це зробив, а народоволець, котрий ходив будити селян від сплячки. Та відчувши їхню тодішню байдужість, обережність, вдався в задусі царського морозу після Емського указу до політичного терору.

Під керівництвом Желябова засновано першу в Російській імперії газету для робітників — «Рабочую газету».

Народництво і українофільство були в його свідомості синонімами. Тому він мріяв про розпад російської імперії на автономні частини, став одним з керівників виразно проукраїнської партії «Народна Воля». Желябов замислився над автономією України ще до публічного проголошення й обґрунтування ідеї державної самостійності спочатку Юліаном Бачинським та Іваном Франком, а тоді й Миколою Міхновським... Тож упевнено рухався в бік українського націоналізму і, напевне, багато би зробив у справі визволення свого народу, якби не той замах на царя Олександра II, в якому він, власне, і не брав безпосередньої участі. Желябов пробував підірвати під Запоріжжям потяг, що ним імператор восени 1879 року повертався з Криму в Петербург. Тоді не вдалося,

не спрацював вибуховий пристрій. А от за два дні до вдалого замаху, який він же й організував разом із Кибальчичем і своєю громадянською дружиною, щирим однодумцем Софією Перовською, був випадково заарештований. Та гордий нащадок козаків не відмовився від соратників, яких заарештували після вбивства імператора. Він не вважав прийнятним для себе жити, коли його підлеглих чекає страта. На його думку, це було б надто несправедливо, тому добровільно пішов на ешафот.

Але... про Желябова поступово забули, як і про Софію Перовську – графиню, кохану жінку цього лицаря, котра варту поваги вже через те, що у столиці ворожої Україні російської імперії розмовляла вдома українською. Вона знищила ката багатьох народів, і її – прекрасну і молоду – повішали разом з тим, хто її не зрадив, не віддавши саму на поталу катам, був із нею до останнього подиху. І нині багато хто знає, що падишах Шах-Джахан збудував дивовижний Тадж-Махал в пам'ять про кохану, що король Англії Едуард VIII залишив престол заради життя з коханою жінкою. Зрештою, людей зворушує, що другий чоловік Мерилін Монро Джо Ді Маджо двадцять років по її смерті тричі на тиждень надсилав півдюжини червоних троянд на її могилу. Так, це приклади високої любові. Але Желябов буквально пішов на смерть заради коханої, хоч міг залишитися живим. Чи знайдеться той, хто оспіває його жертвну любов до Перовської?!

Олександр ВІВЧАРІК

Черкаська облрада створила 4 нових заповідних об'єкти

З березня на сесії Черкаської обласної ради по матеріалах Київського еколого-культурного центру створено 4 нових заповідних об'єкти. Це ботанічні пам'ятки природи: «Степова бал-

ка» площею 7,2 га біля с. Вигрів (Корсунь-Шевченківська ОТГ); «Степ» біля с. Коржова» площею 0,7 га на березі річки Ятрань (Бабанська ОТГ); «Тарасівська» площею 6,5 га на березі річки Гірський Тікич (Тальнівська ОТГ); «Глибочок-2» площею 1,2 га на березі річки Гірський Тікич (Тальнівська ОТГ).

Ці заповідні зони створені для охорони червонокнижних рослин: ковили волосистої, сна розкритого, шафрана сітчастого, горицвіту весняного.

Особлива подяка київському ботаніку Д.Ширяєвій, яка знайшла ці цінні ділянки степу.

На знімках: ботанічні пам'ятки природи.

ПОВІДОМЛЕННЯ

На виконання вимог ст.12 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» повідомляємо про оприлюднення на офіційному сайті Смілянської міської територіальної громади (<https://smila-rada.gov.ua>) в рубриці ЕКОНОМІКА/ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК/СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА) звіту про стратегічну екологічну оцінку документу державного планування: «Плану реалізації до 2024 року Стратегії розвитку Смілянської міської територіальної громади до 2027 року та Стратегії економічного розвитку Смілянської міської територіальної громади до 2027 року».

Пропозиції надаються особисто або через уповноваженого представника у письмовому вигляді із зазначенням прізвища, ім'я та по-батькові, місця проживання, особистого підпису; від юридичних осіб – із зазначенням їх найменування, місця знаходження, посади і особистого підпису керівника в Смілянську міську територіальну громаду, 20700, Черкаська обл., м. Сміла, вул. Незалежності, 37 протягом 15 днів з дня оприлюднення повідомлення в друкованому ЗМІ.

Начальник управління
економічного розвитку

Лариса МАТВЄЄНКО

АМЕДА ГРУП

**Купуємо МЕД
ОПТОМ**

Тел. 050-636-80-17,
098-719-719-9

ЦЕНТР СЛУХА

ЕВРОТОН

Нам 25 років

ЗАПРОШЕННЯ

БЕЗКОШТОВНО до 06.04.2023 р.

ДІАГНОСТИКА СЛУХУ

НЕОБХІДНІСТЬ ЛІКУВАННЯ АБО СЛУХОПРОТЕЗУВАННЯ

СЛУХОВІ АПАРАТИ:

Комп'ютерний підбір
Налаштування

знижки на слухові
апарати до кінця
квітня від 10 до 20%

м. Черкаси, вул. Смілянська 23 каб. 57
запис за телефонами:
тел. 098 527 27 39, 066 997 43 28

Будинок в с. Ташлик, є всі госп. споруди, приватизовані земля і будинок, ділянка 0,38 га. Ціна 166500 грн., торг. Тел. 068-708-95-31.

**Потрібний
РІЗНОРОБОЧИЙ.**
Оплата щоденна.
Тел. 067-214-25-99.

Дрова колоті твердих порід (дуб, граб, ясен), 5 куб.м.
Тел. 063-534-75-55,
097-509-25-72,
095-38-184-31.

Смілянська державна нотаріальна контора повідомляє, що відкрилася спадщина після Бурої Раїси Афанасіївни, яка померла 01.05.2022 року, останнє місце проживання за адресою: Черкаська область, Черкаський район, м. Сміла, вул. Тараса Шевченка, буд. 19, кв. 2. Спадкоємців вказаної померлої особи просимо звернутися за адресою: пров. Бобринського, буд. 2, м. Сміла, Черкаський район, Черкаська область, Смілянська державна нотаріальна контора.

Загублене посвідчення багатодітної сім'ї, серія ДБ №105769, на ім'я Штепенка Віктора Руслановича **ВВАЖАТИ НЕДІЙСНИМ.**

Загублені паспорт та свідоцтво про право власності на ім'я Сидоренка Юрія Миколайовича, 1966 р.н., **ВВАЖАТИ НЕДІЙСНИМИ.**

Загублене посвідчення учасника бойових дій, серія УБД №112590, видане 15.04.2016 р., на ім'я Тимошевського Миколи Андрійовича **ВВАЖАТИ НЕДІЙСНИМ.**